

??koliklik Riski Testi (WART)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ??koliklik Riski Testi (WART). Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23924>

Özet

İkizlik Riski Testi (WART), bireylerin ikizlik eğilimlerini ve bu davranışların risk düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir ölçektir. Bu giriş, ölçeğin 2021 yılında Türkçe'ye uyarlanması ve geçerlik-güvenirlik çalışmalarına odaklanmaktadır. Ölçek, işe alım ve bakım, zorlayıcı çalışma eğilimleri ve iş dışındaki yaşam alanlarından kendini soyutlama gibi ikizlik davranışların değerlendirilmesi için tasarlanmıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin orijinal yapısını koruyarak Türk kültürüne uygunluğunu sağlaması ve psikolojik araştırmalarda kullanılabilir olacak geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktadır.

Türkçe formun geliştirilmesi sırasında, ölçeğin yapısal uygunluğunu ve model uyumunu test etmek amacıyla hem Keşfedici Faktör Analizi (KFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. Ölçek, dört temel alt boyut aracılığıyla ikizlik riskini kapsamlı bir şekilde incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

İkizlik, İkizlik Riski Testi, WART, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Faktör Analizi

Yazarlar

İlknur Çevik Tekin, Pınar Erdoğan

Amaç

İkizlik Riski Testi (WART), bireylerin işe yönelik zorlayıcı ve bakımli düzeyindeki davranışların tespit etmeyi amaçlar. Ölçeğin temel amacı, klinik ve örgütsel psikoloji alanlarında bireylerin ikizlik gelişme potansiyelini veya mevcut risk seviyelerini ölçmektir. Bu, hem erken müdahale stratejileri geliştirmek hem de ikizliğin neden olduğu psikolojik ve fiziksel sonuçları araştırmaya mümkün kılabilir.

Türkçe uyarlama çalışmasının özel amacı ise, uluslararası alanda kullanılan WART ölçeğinin Türk örneğinde geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilirliğini kanıtlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki ikizlik araştırmalarına standart bir ölçüm aracı kazandırılmıştır.

Yapı

WART, ikizlik riskini dört temel psikolojik boyut altında yapılandırılmaktadır. Bu boyutlar, ikizlik bireylerin tipik düşünce ve davranış kalıplarını yansıtır ve ölçek toplam 18 madde ile bu boyutları ölçmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel alt boyutlar ?unlard?r:

?leti?im/Kendi Kendini Absorbe Etme: Bireyin i?i hakk?nda sürekli dü?ünmesi, i? d???ndaki sosyal etkile?imlerde bile zihinsel olarak i?e odaklanmas?.

Özde?er/Kontrol: Bireyin kendini de?erli hissetme ihtiyac?n? i? ba?ar?s? ve kontrol etme e?ilimi üzerinden tan?mlamas?.

Gelece?e Bak??/Zihinsel Me?guliyet: Gelecekteki i? hedefleri ve projeleri hakk?nda sürekli kayg? duymak ve zihinsel enerjinin büyük bir k?sm?n? bunlara ay?rmak.

Kompulsif (Zorlay?c?) E?ilimler: Çal??ma eyleminin kendisinin zorlay?c? bir ihtiyaç haline gelmesi ve bu davran??tan kaç?namama durumu.

Geçerlik

WART ölçe?inin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin kuramsal olarak ölçmesi beklenen yapıya ne ölçüde temsil etti?ini belirlemeye odaklanm??tır. Yap? geçerlili?ini test etmek amacıyla, veriler üzerinde s?ras?yla iki a?amal? bir faktör analizi süreci uygulanm??tır.

?lk olarak, ölçek maddelerinin ayn? temel yapıya ya da kavram? ölçüp ölçmedi?ini ke?fetmek için Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) gerçekleştirilmi?tir. Ard?ndan, ölçe?in teorik olarak varsayılan dört faktörlü modelinin Türk örneğine ne kadar uyum sağlad???n? de?erlendirmek üzere Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yapılm??tır. DFA sonuçlar?, ölçe?in dört faktörlü yapısn?n Türk kültürü ve diline uyarlanm?? formda da kabul edilebilir düzeyde model uyumu gösterdi?ini desteklemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (iç tutarlılık) analizi, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen katsayılar, hem toplam ölçek hem de alt boyutlar için yeterli düzeyde iç tutarlılık sergilendi?ini göstermektedir.

Güvenirlik katsayılar? ?u ?ekildedir:

?leti?im/Kendi kendini absorbe etme: **0,83**

Özde?er/Kontrol: **0,68**

Gelece?e bak??/Zihinsel Me?guliyet: **0,64**

Kompulsif (Zorlay?c?) E?ilimler: **0,61**

??koliklik Riski Ölçe?i (Toplam): **0,84**

Toplam ölçek güvenilirlik katsay?s? (0,84), WART'n genel i?koliklik riskini ölçmede yüksek bir tutarlılı?a sahip oldu?unu göstermektedir. Alt boyutlardaki de?erler ise kabul edilebilir s?n?rlar içerisinde.

Faktör Analizi

WART Türkçe Formunun psikometrik özellikleri incelenirken, yap?s?sal geçerlili?i sa?lamak için iki temel istatistiksel yöntem izlenmi?tir. İlk ad?mda uygulanan Ke?fedici Faktör Analizi (KFA), ölçe?in kuramsal olarak beklenen dört faktörlü yap?s?n? do?rulam?? ve maddelerin faktör yüklerini ortaya ç?karm??t?r.

ikinci ad?mda, modelin teorik yap?s?n?n veriye ne kadar iyi uydu?unu test etmek amacıyla Do?rulayc? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in dört alt boyutuyla tutarlı bir yap? sergiledi?ini ve kuramsal modelin Türk örneğinde uygun bir uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Bu analizler, WART'n i?koliklik yap?s?n? ölçmede güçlü bir yap?s?sal temele sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i

Maddeler: 18 Madde

Derecelendirme: 5'li Likert tipi (1=Kesinlikle kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle kat?l?yorum)

Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kin Çal??anlar

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle çal??ma ça?? nüfusu)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem, Türkiye'deki çe?itli sektörlerde çal??an yeti?kin bireylerden olu?maktadır.

Test Metodolojisi: Ölçek, kat?l?mc?lar?n i?koliklikle ilgili ifadelere ne ölçüde kat?ld???n? belirleyerek risk puan?n? hesaplar.

Anahtar Kelimeler

??koliklik Riski, Psikolojik Ölçek, Likert Ölçeği, Çal??ma Ba??mlil???, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çal??mas?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?lknur Çevik Tekin

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: ilknurtekin@selcuk.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama): 2021

?zinler ve Ücret: Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Bu çal??manın tam metnine eri?im için bir ba?lant? bulunmaktad?: sobider.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: iskoliklik-riski-testi-wart-toad.pdf

Kaynaklar

Çevik-Tekin, ?. ve Erdo?an, P. (2021). ??koliliklik Riski Testi (WART) Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?, *Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi*, 8(51), 367-380. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.50833>

??koliklik Riski Testi (WART) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçekte yer alan 18 maddenin boyutlara göre da??l?m?na bak?ld???nda;

?leti?im ve Kendi Kendini Absorbe Etme alt boyutu: 8, 15, 18, 19, 20, 21, 23 ve 24. maddeler.

Özde?er/Kontrol alt boyutu: 1, 2, 4, 9, 10 ve 11. maddeler.

Gelece?e Bak??/Zihinsel Me?guliyet boyutu: 14. ve 17. maddeler.

Kompulsif (Zorlay?c?) E?ilimler alt boyutu: 5. ve 6. maddeler.

ARABPSYCHOLOGY.COM